O READING
I FANGOR:

Elliott Aboagye

Pan ddaeth Elliot o Reading i Gymru fel myfyriwr israddedig, roedd wrth ei fodd gymaint roedd yn ddewis naturiol aros ac astudio ar gyfer ei TAR yma. Nawr mae ar genhadaeth i roi gwefr newydd yn un o bynciau craidd y cwricwlwm.

“Pan mae pobl yn meddwl am Saesneg fel pwnc maen nhw fel arfer yn meddwl am yr ochr lenyddiaeth - ond y rhan roeddwn i wastad yn ei mwynhau fwyaf oedd ieithyddiaeth, a’r iaith ei hun.

“Mewn gwirionedd, wnes i erioed ymweld â Phrifysgol Bangor cyn i mi wneud cais a dechrau fy ngradd israddedig yno - edrychais ar leoedd mor bell o fy nghartref yn Reading er mwyn cael ychydig o annibyniaeth! Felly pan welais brifysgol yng ngogledd Cymru, wedi’i hamgylchynu gan fynyddoedd ar un ochr a’r môr ar yr ochr arall, roeddwn i’n meddwl ‘perffaith!’.

“Gwnes i fwynhau fy amser ym Mangor gymaint na wnes i ystyried gadael pan wnes i benderfynu gwneud fy ngradd meistr. A phan benderfynais wedyn wneud TAR, unwaith eto roedd yn teimlo’n iawn aros yma - er mawr siom i fy nhad, gan fy mod yn credu ei fod eisiau imi ddod yn agosach at adref i arbed rhywfaint o arian petrol iddo gan ei bod yn daith bum awr mewn car! ”

Mae’n deg dweud bod Bangor yn dra gwahanol i dref enedigol Elliott, Reading.

“I ddechrau, mae Reading yn wastad. Mae Bangor, ar y llaw arall, yn un bryn mawr. Roedd un bryn yn arbennig ar y ffordd i fyny i’m neuaddau blwyddyn gyntaf y byddai gyrwyr tacsi yn chwerthin arnoch chi am roi cynnig arno!

“Ond mae pawb mor gyfeillgar a chroesawgar yma yng Nghymru - roeddwn i’n teimlo ymhell o adref ond byth yn bell oddi wrth ffrindiau.”

Felly beth wnaeth i Elliott benderfynu hyfforddi fel athro? Roedd gan ei hen athro Saesneg lawer i’w wneud â’i angerdd am ei bwnc.

“Helpodd Miss O’Sullivan-Dale fi i fwynhau Saesneg yn yr ysgol uwchradd. Roedd ganddi’r gallu i wneud ichi deimlo eich bod yn cael eich gwobrwyo am drio, hyd yn oed os nad oeddech yn ddisgybl gwych. Ac roedd ganddi ddawn o ddisgybly rydw i’n mawr obeithio y gallaf ei dyblygu pan fyddaf yn athro - doedd hi ddim yn awdurdodol, roedd hi’n cŵl, ond roeddech chi’n gwybod ar yr un pryd na allech ddianc rhag bod yn ddiog neu’n hunanfodlon yn ei dosbarthiadau.”

Mewn gwirionedd, mae ambell wers o’i ddyddiau ysgol y mae Elliott yn awyddus i’w defnyddio yn ei yrfa addysgu.

“Rwy’n cofio pan oeddwn yn yr ysgol, roedd llawer o ddisgyblion yn casáu Saesneg. Y drafferth yw, mae’n un o’r pynciau craidd y mae’n rhaid i chi ei gymryd, felly yn awtomatig mae’n anodd denu disgyblion i ddangos diddordeb a gall fod ag ychydig o enw fel rhywbeth diflas.

“Rydw i eisiau newid hynny – ni ddylai Saesneg deimlo fel bocs i’w dicio dim ond oherwydd ei fod yn bwnc y mae’n rhaid i chi ei gymryd. Mae’n ddiddorol ac amrywiol iawn, ond mae angen i chi gael athro sy’n barod i roi’r ymdrech ychwanegol honno i ddod â’r pwnc fyw a dewis pwysleisio’r rhannau y gall pobl ifanc uniaethu â nhw fwyaf.

“Er enghraifft, ysgrifennais fy nhraethawd Meistr ar un o fy hoff albymau: To Pimp a Butterfly gan Kendrick Lamar. Mae Lamar yn siarad am y profiad Americanaidd Affricanaidd yn ei eiriau ac i mi mae ei eiriau yr un mor deilwng o ddadansoddiad ac ystyriaeth ag unrhyw ddarn ffurfiol o ryddiaith neu farddoniaeth - dim ond cyfrwng gwahanol ydyw oherwydd ei fod yn gerddoriaeth, ond nid yw’n llai dilys.

“Rwy’n credu os gallwn ni fel athrawon ddefnyddio ein rhyddid gyda’r cwricwlwm newydd yng Nghymru i deilwra’r hyn rydyn ni’n ei ddysgu fwy, a dewis enghreifftiau rydyn ni’n teimlo fydd yn berthnasol i’n disgyblion, byddwn ni’n helpu i ymgysylltu mwy â nhw a chreu bwrlwm am Saesneg - a nerth ein geiriau - eto.”

Beth yw cyngor Elliott ar gyfer darpar athrawon dan hyfforddiant eraill?

“Rhaid i chi gofio cynnwys amser ar gyfer cynllunio’ch gwersi. Rydych chi’n cael eich taflu i’r ystafell ddosbarth yn eithaf cyflym pan fyddwch chi’n dechrau eich TAR, a credwch chi fi mae’n eithaf brawychus os nad ydych chi wedi paratoi cymaint ag y dylech chi!

“Felly fy awgrym gorau yw cynllunio eich gwersi ymlaen llaw - nid y noson gynt, yr oeddwn i yn y brifysgol yn sicr yn euog o wneud hynny gyda fy nhraethodau - felly mae angen trio newid unrhyw arferion gwael y gallech fod wedi eu dechrau. Cewch chi brofiad llawer mwy dymunol os gwnewch chi hynny.”

#AddysguCymru
www.addysgwyr.cymru